

El temps que corre

Tercer centenari?

Joan F. Mira

Amb un interrogant ben gros: "tercer centenari" de què?, diria el 90% dels valencians i el 99% dels espanyols. De quin fet històric important, de quina cosa que ens importe, han passat ja tres-cents anys i hauríem de commemorar-ho tal com es mereix? De res, senyors meus, de res, gràcies: només de la destrucció d'un país, d'un estat, que en el cas dels valencians resulta que és el nostre. O siga, de res que valga la pena ni tan sol molestar-se a pensar-hi. Per cert, que hi hagué una batalla que tingué lloc un 25 d'abril de l'any 1707, i que pareix que la van guanyar els bons, o siga les tropes del rei Borbó, els exèrcits castellans o al servei de programa nacional de Castella, però justament per això, ja se sap, com que Castella és Espanya i viceversa, i com que això és tan natural, no ens n'hem d'ocupar gens ni miqueta. Els espanyols, i per tant els valencians, ens podríem sentir passablement incòmodes si recordàrem en quines condicions i per què es va fundar, crear, o instal·lar això que en diem Espanya, almenys com a estat que es defineix estat-nació: tot ve d'una guerra guanyada pels nostres (els borbònics, els del rei Felip V, etc.), però això importa poc, això no val la pena recordar-ho. Ah, sí, ho recordaran al lloc dels fets, a Almansa, amb la recreació de la batalla, cosa que està molt bé, que escamparà el nom de la ciutat i que certament pot donar-li alguna fama ben guanyada, i això és molt bo per al turisme. No cal dir que, tal com ja es veu a la premsa aquests dies quan li dediquen alguna informació, de la guerra mateix, i sobretot dels seus resultats nacionals i polítics, no se'n fa cap esment, ni se'n farà: que els valencians (i els aragonesos, i després els catalans) hi perderen bous i esvelles, no té la mínima importància. I en tot cas, el resultat va ser ben positiu: a canvi de perdre furs anacrònics, privilegis medievals i llengua local sense futur, van rebre les lleis de Castella, els tribunals i els impostos de Castella, la llengua de Castella, els militars i els funcionaris de Castella, jutges de Castella, notaris de Castella, i així es va eixamplar la seua condició nacional, abans tan poca cosa, i es van convertir en espanyols com cal. Deixar de ser nacionalment, políticament, jurídicament i lingüísticament valencians, els va fer bons espanyols en tots aquests sentits, cosa que són encara, amb gran satisfacció dels enquestadors, dels polítics d'Espanya i dels seus delegats regionals, de la jerarquia eclesiàstica i de les autoritats competents, que ja no són militars *por supuesto*, com ho van ser al llarg de tot un segle, però que fan un paper equivalent, almenys en termes de lleialtat nacional espanyola, és a dir castellana, com deia el decret reial del 29 de juny del 1707, "*sin diferencia alguna en nada*".

Per tant, estimats conciutadans, veïns de la Comunitat, us parla el vostre president: està permès que feu una miqueta de folclore, que visiteu alguna exposició recordatòria, que evoqueu escenes militars, que escolteu els meus discursos, si en faig algun (i els dels meus col·legues del PSOE, la dife-

rència serà imperceptible), on recordaré de passada l'Arxiduc, la nostra personalitat com a poble, la nostra llengua valenciana no catalana, la necessitat de frenar la invasió de televisions estranyes, i sobretot us miraré de convèncer que amb aquesta Comunitat o Autonomia que tinc l'honor de presidir ja hem recobrat l'autogovern que teníem fa tres segles, gràcies a Espanya, visca Espanya, i pensem, en tot cas, que donar més importància a aquells fets seria tant com posar en dubte la nostra cordial lleialtat espanyola. Recordeu els primers versos del nostre *Himno Regional* (aquella lletra oficial que aprovaren les nostres Corts a instàncies del meu honorable predecessor Joan Lerma), recordeu que ofrenar noves glòries a Espanya és el nostre objectiu, i penseu per tant que estaria molt lleig commemorar amb tristesa o amb indignació els tres segles de la nostra espanyolitat consumada i feliç. Si hem de commemorar, doncs, els tres segles, ho farem molt poquet, i satisfets dels efectes.

“Recordeu els primers versos del nostre ‘Himno Regional’ (aquella lletra oficial que aprovaren les nostres Corts a instàncies del meu honorable predecessor Joan Lerma), recordeu que ofrenar noves glòries a Espanya és el nostre objectiu, i penseu per tant que estaria molt lleig commemorar amb tristesa o amb indignació els tres segles de la nostra espanyolitat consumada i feliç”